

Hartkorn, og af en Bondegaard i Taagerup med 305 Tdr. Land er der, naar man regner Bygget til 4 Rd. pr. Td. og medtager samtlige Afgifter, givet omtrent 1700 Rd. pr. Td. Hartkorn. Jeg kunde ppregne flere saadanne Exemppler, hvor der af de afhændede Gaarde er svaret fra 17 til nogle og Tredivte Tdr. Byg pr. Td. Hartkorn, og det synes mig derfor at være en temmelig ringe Afgift for vedkommende Stiftelser kun at faae 4 Tdr. Byg pr. Td. Hartkorn siikkert, som de bestandig beholde. De Eiendomspriser, jeg her har oplyst, ere, som sagt, tagne efter Berlingsske Tidende, og det kan altsaa der eftersees, om de ere rigtig anførte; de ere for det sidst forløbne Aar, og altsaa ikke fra den Tid, da Svindelen herskede, og da Landeiendommens Priis, paa Grund af denne Svindel, ogsaa var unaturlig høi. — Naar Ministeriet i ethvert enkelt Tilfælde har at bestemme Maximum og Minimum af Canon, saa kunne de Humanitets- og Billighedshensyn tages, som navnlig meget rigtigt bleve fremhævede under denne Sags Behandling i Landstinget, hvilket Taxationscommissionerne efter Lovens Bestemmelse ikke kunne; thi de skulle alene tagere efter hvad Priserne ere i Handel og Wandel. Jeg seer nu, at hvis mit Forslag bliver antaget, maa § 2 omredigeres, for at Bestemmelsen kan komme til at staae i Loven paa den correcteste og bedste Maade. Hvad angaaer de Endringsforslag, der ere stillede af den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 6te Valgkreds (S. N. Hansen), da kan jeg tiltræde dem.

Tscherning: Ved ikke at vedtage det ærede Medlems Forslag vilde man altsaa vinde, at man ikke kom til en Redaktionsforandring, som han ellers maatte have den Byrde at fremkalde til 3die Behandling; det er allerede en meget god Grund til ikke at antage Forslaget, men en anden og den væsentligste Grund er den, at det netop er Landmændene, og specielt, om jeg huffer ret, et Medlem af det tidligere Udvalg, som for Dieblirket ikke er her tilstede, nemlig Rigsdagsmanden for Hjørring Amts 4de Valgkreds (K. P. C. Larsen), der ved denne Lovs Affattelse meget stærkt have holdt paa, at Canon ikke maatte blive sat for høit; han og flere

med ham meente, at det i det Hele taget maatte ansees for uheldigt at afhænde Eiendomme, der være behæftede med høi Canon. Jeg skal gjerne indrømme det Rigtige i den Sætning, at naar en Eiendom er behæftet med uopsigelig Gjæld, og denne Gjæld bestaaer i en Canon, er den lettere affættelig, end naar den har en Gjæld af anden Natur; den kan lettere gaae over paa anden Haand; men paa den anden Side maa der under de forskjellige Tidsforhold, som kunne indtræde, heller ikke paa Eiendommen hvile Byrder af den Art, at de staae i Misforhold til Eiendommens Frembringelseserne. Derjom det ærede Medlem, som nu har talt, skulde have behandlet den samme Gjenstand i Aarene 1813 — 1817, hvor Fordegodsset var bragt saaledes tilbage, at en stor Deel af disse offentlige Stiftelser levede saa at sige for Statens Regning, forsaavidt de levede, efter som deres Fordegods ikke kunde bære dem igjennem, idet de, der eiede Fordegodsset, maatte ved Statens Mellemkomst faae Laan, fordi de ellers ikke let kunde bestaae, saa vilde han vist noget nær have sagt det Modsatte af hvad han nu har sagt; det er Tidsbegivenhederne, som nu have forandret Forholdet i en anden Retning, og derfor vil det være det Retteste at dele, om jeg saa maa sige, Tidsbegivenhedernes eventuelle Indflydelse imellem. Man gaaer jo ved Lovforslaget ud paa, dels at beholde en Canon og dels at beholde en Capital for Stiftelserne, og derjom altsaa den ene af disse Indtægtsilder er den lidende, saa er den anden igjen den, der bærer Tabet, og omvendt, og det forekommer mig at være det Rigtige. Nu vil det ærede Medlem vist heller ikke nægte, at Ministeriet ogsaa kunde komme til at fastsætte en Canon af 4 Tdr. Byg pr. Tde. Hartkorn, og forsaavidt jeg kunde forstaae ham, meente han, at det i visse Tilfælde maatte kunne komme til en mindre, thi ellers forstaaer jeg ikke, hvad han meente med, at der skulde tages Humanitetshensyn. Hans egentlige Mening er dog vel imidlertid, at Ministeriet skal kunne fastsætte Mere, og for at vise, hvor berettiget dette kan være, fremførte han et Exempel, hentet fra Bemmetofte Gods, hvor der var blevet betalt en høi Canon for et afhændet Stykke Land. For at man ret kan bedømme, hvad det Slags Argumen-